

ԺՈՂՈՎՐԴԻ ԶԱՅՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ

Օրգան Հայ Ժողովրդական Կուսակցութեան Կենտրոնական Կոմիտէի

Խմբագրութիւնը բաց է ամեն օր առ ժամը 9-ից մինչև 3-ը, Յօդուածները պէտք է գրուած լինեն պարզ և մի երեսի վրայ, Յօդուածները կարող են նախադրուել փոփոխման և կրճատման, Հնչուած յօդուածները, որոնց առկա չէ գրուած վարձատրութեան պահանջ՝ կը համարուեն ձերի:

ԳԻՆՆ Է
70
ԿՐՊԷԿ

Յայտարարութիւններն ընդունուած են ամեն լեզուով՝ տղոստեղին առաջին երեսու 75 կողմ, իսկ վերջին երեսու 50 կողմ, Բժիշկները և աշխատանք փնտրողները համար որոշ գեղջ: Մահազդը համար 15 առըլի: Յայտարարութիւնները նոյն օրուայ թերթի համար ընդունուած են մինչև ժամը 2-ը:

Բ Ժ Ե Կ Ա Գ Ե Տ

Յ. ՄԵԼԻՔ-ՆՈՒՐԱՐԵԱՆ

(Նախկին Դավա անասորիայի ասիստէնտ):

Ներքին և արտաքին հիւանդութիւնները մասնազատ, թոքերի և սրտի հիւանդ. Հնչուածութիւնը ամեն օր կրկնուած ժամը 5-7-ը: Սպորտի, Խորհրդակալայ 3, հեռ. 16-89, 100-89

ՈՂՋՈՅՆ ՅՈՒՆԱՍԱՆԻՆ

Հեռագիրը, համարեա ամեն օր, մեկ լուր է բերուած կարեկցութեան, համակրանքի և սրտի այն հաւատարմութեան մասին, որ հելլէն մշակութեան յանձին իր պարտական է աշխարհի զանազան մասերում ապրող կոյնիկոս յոյն հատուածներին, արտայայտուած է զէպի հայ Ժողովուրդը, իսկ յունական մասերը կուսակցութեան կողմէն ապա կրկնու հնազանդ և բարձր քաղաքակրթութեան տուեալներով օժտուած ազգերի համերաշխ գործակցութեան ու զաշինքի:

Մենք Գերիլլի, Արեւոտտիլի Մոֆոլի նրբաբան, հերոս հայր-նախնեանքի արտասիրութեան, քաղաքակրթութեան ու զգացմունքի արտայայտութեան այն լուրերը, բոլորովառ արթնել լինել շողիկի պէս, պարտ են ձեռնարկելու մեր փրկութեան արշարձան լուսաշող հանդէսը, զայն են իրենց շնորհակամար մեղմելու, ամբողջ մեր բերուածը վերջերի այրող քուն ու մրտադր:

Գատուութիւնը կրկնուած է. առաջաւոր Ստրայուս սուլթանների մարզակեր քաղաքակրթութեան առաջ բերած ու սնուցած մրրիկը չքացել է այսօր, և պարզ գեղեցիկ օրուայ լուսաւորութեան մէջ, այդ մրրիկը իրարից բաժանուած հայն ու յոյնը նորից զանուած են իրար, կարողութեան միութեան ձեռք են մեկնուած միմեանց ու ընդհանուր թշնամու զիմաց կանգուն ճանաչու դաշն են առաջարկուած իրար:

Գատուութիւնը իր անլինջ էջերում հարկաւոր սորիսկներ է պահել, որտեղ նկարագրուած է, թէ ինչպէս հայերն ու յոյները կողք կողքի, ձեռք ձեռքի հերոսական կռիւ են մղել օսմանցիները զէմ, որոնք կողմից ոյժը յայտարարելով գերագոյն օրէնք, վանալով իր անհիշ ժողովրդի մշակուած փոշիացնում էին բարձր կատարելութեան հասած հայկական ու բնագաղապար նուրբ քաղաքակրթութիւնը, նախների ստեղծելով ամենուրեք, ուր յողթական ներս էին խուժուած նրանք: Դժբախտաբար, դաւանաբանական անհանդուրժողականութիւնը՝ միացած Բիւզանդիոնի այդ շրջանի զիկադարների անհեռատես քաղաքակրթութեանը, թուլացնում են երկու բախտակից ազգերի այդ օրհասական պայքարի տեղակալութիւնն ու թափը և յողթութեան զաւրիտ առիւն են օսմանցիներին: Յրանք, որպէս բարձր իրենց զորահազար բռնաբարի առկա ձեռք են հայ ու յոյն ազգերը, մինչև որ XIX-րդ դարում, զրոյնց կէտ օգնութեամբ, բուն էլլադայում կազմուած է յունական անկախ մի փոքրիկ թագաւորութիւն, որից զուր, սակայն, շատ հարիւր-հարաւոր յոյնը՝ կերպական Տաճկաստանում և Ֆոքը Ասիայի սփերիւր՝ շարունակուած են անբալ տաճիկ բանակաւորութեան ձերանիքում:

Արեւստական կերպով իրարից բաժանուած ու այդպիսով բնականաբար թուլացած յոյն և հայ ժողովուրդները, անլուր կամայականութիւնների առատ աղբիւր, անիրու Օսմանեան պետութեան մէջ, ոչ միայն չեն հրաժարուած օսման հարուած մարդկային իրենց իրաւունքների պաշտպանութեան կրողութիւնը, այլ և ազատագրութեան իրենց պայքարին առիւն են այնպիսի բնոյթ, որ, համաշխարհային պատերազմի վախճանին, նրանց ստորակէ նուստացնող զրուցիւնից հանուած, ազատ ազգերի շարքում տեղ բռնելու բախտին է արժանացնում:

Իր պատմական սահմաններում միացած անկախ Հայաստանի, Մեծն Յունաստանի և Գնոստական յունական թագաւորութեան իրականացումը՝ ամենամեծ երաշխիքն է այն բանին, որ Փոքր Ասիա քաղաքում, իրենց պատմական քրքրանքով կողմացած, առանձնացած օսմանցիք մարդկութեան համար այլևս փոստաւոր չեն, ինչպէս անհատի համար վտանգաւոր չէ ատանները հասած սովորական օճը: Օսմանցիներին ճշտապայից զուր ձգելով, նրանց աշխարհակեր աշխարհակրութեան ճառն՝ այնով և քրիստոնէայ պետութիւնների օղակի մէջ նրանց առնելով, ազգերը շատ երկար կտրու են խաղող անձնատուր լինել քաղաքակրթութեան նուստացիների ընդլայնացումին: արհեստը գերտղանկով բուն ույժին Սալային, արեւստ կաթաղանի ամեն բանից բարձր դասով միտանող օսմանցիք, անշուշտ, չեն կարող համակերպուել իրենց այդ ճուստացմանը և պիտի ձգտեն քանդել իրարը կաշկանդող պարիպը ու նորից իրենց ուժը բաժնի մեկնել զէպի արեւելք և արեւմուտք:

Անախորժ անակնկալներով հարուստ ազգային այն հեռանկարները զիմաց, որից ամենից առաջ և անմիջապէս պիտի տուին հայերն ու յոյները, մեր ձգտումները, մեր պետական իրէպիներ իրականացման մէջին, մենք պէտք է, հեռանկար շրջանայեցողութեամբ, հաշտուի ամենը, կառապանքը բազմ օրերի ուրուագծերը, մտացութեան ամբողջ անցեալի տխուր միջնադարը և ամուր սրմենք այն եղբայրական բազուկը, որ մեկնում են մեղմարդը առուածաքնելու միտքին իր վրայ տած, զեղեցիկ էլլադայից: Մենք անկեղծ կողմակից ենք Հայաստանի և նրա հարեան պետութիւնների համերաշխ, բարեկամական դրացութիւնը, բայց զարեւի ընթացքում օսմանցիների ձեռքով թափուած հայկական արիւնքը, բարեանային յորդանոս զեպից էլ վարար զեպի պէս, սակայն հնոսում, բաժանում է մեղ նրբանցից: Հայաստանի հողիտներում, Անտրիքի գաղտնուած և Կապարով կիլիսի անապատներում ընկած հարիւր-հարաւոր հայ ամանից զոհերի ուրուականը, տաճկաց հարիւրներում զեզերող տաճկական հարաւոր հայ կանանց ու աղէկների տխրաբոյր աշխարհ, անմիջապէս քաղց համար նրանց աղու լեզուները մեղմից պահանջում են արդար հատուցում: Կարճ, մեր վերաւորուած ազգային արժանապատուութիւնը, հազիւ թէ թողնի, որ մենք մտանալով մեր արիւնտ անցեալը, մտնանք մեր հարեան օսմանցիք և բարեկամաբար հուղ տանք նրա ձեռքը:

Այս միևնոյն արժանապատութիւնն ու հոգեբանութիւնն է իշխում նաև

ԿԱՐԵՒՈՐ ԼՈՒՐԵՐ

Լենինի ծրագիրը: Աստրիների ժողովը Պարիզում: Լուրեր Բաքուից:

յոյն ժողովրդի սրտում, որը մերին պէս, այրուած տեղեր շատ ունի իր մէջ: Սև յիշողութիւններով լի մտայ անցեալի և նոյնապէս շարժելի հաւանականութեամբ նման ազգային հեռանկարները պահանջ են դնում բախտակից այդ երկու ազգերին՝ միմեայ, որովհետև միութիւնը ոյժ է, և այդ ոյժը մեկ խոստանում է բարօրութիւն, երկուսիկուսիւն ու կողմակի օսման ձգուցիւններից ապահովութիւն: Զարառանջ հայութեան համար ծագող ազատութեան տրիտ ատու շողիկը, հայ ազգի անհուստութեան խորհրդանշան մեր լեռներից փոշոյ անշոյ զովի թեկուր, մենք մեր ողջոյնի սրտուտը խօսք ենք ուղարկում Յունաստանին, յոյն ժողովուրդին:

Յանձնաժողովում խորհրդակցելուց և ուղղելուց յետոյ, առանձին պեղեղատները կը ներկայացնեն այն իրենց կատարելութիւններին: Եթէ կարեոր առաջարկներ չեն լինի փոփոխութեան համար՝ ծրագիրը կը ներկայացնուի խաղաղարար կոնֆերենցիային հաստատելու համար: Վճիռը կը ընդունուի մինչև Վիլսոնի մեկնումը, որը նշանակուած է փետրուարի 18-ին:

ՌՈՒՄ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆԵՐԻ ՇԱՅԻՐ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԻՒՆ ԵՎ ՏՅՃԱՍՏԱՆՈՒՄ

Իտալական թագաւորական ազնւոս և հարուստին Ռուսաստանի առանձն միասնային պետը հազարգում է, որ իտալական թագաւորական կառավարութիւնը ներկայումս համաձայնուել է Տաճկաստանում գտնուած առաջադասիների շահերի պաշտպանութիւնը շարունակել, մինչև որ Ռուսաստանի և Տաճկաստանի մէջ կը կայանայ պաշտօնական դիւտնադրական յարաբերութիւն:

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՍՆԱՌՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Վիեննայից ստացուած հեռագիրների համաձայն, Կիւնու կայանալու է բոլոր սրբան ժողովուրդների ժողով:

ՏԻՖԸ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԻՆՎԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԵՋ

Պետրոգրադից հեռագրով հաղորդուած է, որ բոլշևիկ թերթերը շատ անհանգիստ են բռնուր տիֆլիս մեծ շափը ընդունելու համար՝ Պետրոգրադում, Մոսկուայում, Սարատովում և ուրիշ քաղաքներում: Մի հիւանդանոցում, ըստ լրագիրների՝ հաղորդագրութեան, մեռել են 12 բժիշկ և 40 զբոսութեան քոյրեր: Մահացութիւնն այնքան մեծ է, որ հարկաւոր քանակութեամբ դազարներ պատրաստելու նարաւորութիւն չի լինում:

ԺՈՂՈՎՈՒՐԿՆԵՐԻ ԴԱՇԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

Ժողովուրդների դաշնացութեան նախնական խորհրդակցութիւնը, որի մէջ մտնում են Գուանը, Լէոն Բուրժուան, լորդ Ռոբերտ Սեպիլը և Վինիգիլոսը, կիրակուայ ժողովում մշակու այն գեղեցումը, որպիսին պէտք է ներկայացնուի ժողովուրդների դաշնակցութեան յանձնաժողովի յետագայ նիստին: Այդ խորհրդակցութիւնը ներկայացնում է մի գեղեցում:

ԼԵՆԻՆԻ «ՄԱՍՍԱՏԵՐ» ԾՐԱԳԻՐԸ

Կիւնու, «Իկի, Էլիս»-ն Մոսկուայից եկող մի անձնաւորութեան խօսքերից հաղորդում է Լենինի «Մահամեծ» ճառի մասին, որպիսին արտասանել է Մոսկուայի Կենտր. կոմիտէում: Յոյն տալով «անալո-ֆրանսիական իմպերիալիստների» կողմից եկած վտանգը խորհրդային իշխանութեան համար, Լենինը կատարում է հանդէս բերել երկրի բոլոր կենտուակ ոյժերը, որոնց թոււում նաև այն իրտեղեկաններին, որոնք շահագործում են ուրիշների աշխատանքը: Նա կուակ է անում, որովհետև զգում է, որ վերջին անգամ է հանդէս գալիս:

ԲԱՅՈՒԱԾ Է ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
1919 թ.
ԺՈՂՈՎՐԴԻ ԶԱՅՆ
ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ՅՈՒՆՈՒԱՐԻ 1-ԻՑ ՆՈՐ, ՄԵՇԱՅՐԱՇ ԴԻՐՔՈՎ
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒՄ Է:
1 ամիսը . . . . . 10 ուրբ.
3 . . . . . 25 »
Հատաժաման . . . . . 70 կողմ:
Հասցեն՝ Тифлисть, Гоголевский пр. № 25.
Գրասենեակը բաց է ամեն օր առ ժամը 9-ից մինչև 3-ը, բացի կիրակի և առ օրերից: Телефонъ 10—99.

Մոխրաբէթ Գեորգեան և Գեորգ Սարգսեան Տէր-Ղուկասեանները իրենց գաւակներով յայտնուած են, որ 1918 թ. դեկտեմբերի 16-ին պատերազմի գաղտնու ընկած, առաջինների որդու և կերպրգների կրթոր՝
ԿՈՐՆԷՏ
Սուրեն Տէր-Ղուկասեանի
հոգեհանգիստը լինելու է այսօր՝ կիրակի, փետրուարի 16-ին, ժ. 12-ին, Կանթի մայր եկեղեցում: 1—1

ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՌՈՍՏԱՆՈՂԱԿԱՆ ՅԻՐԱԿՅԻՄ ԱՐՏԻՍՏԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԵՐԳԱՅԻՆ ԴԱՆՆԻՃՈՒՄ

Երեւաթի, փետրուարի 16-ին
Կր կայանայ

ՄԳԱՀԱՆԴԻՄ

ՄԻՆԱՍ ԲԵՐԲԵՐԵԱՆԻ
ՅԻՇԱՍԱԿԻՆ

Նրա մահուան քառասունքի առթիւ բարեհաճ մասնակցութեամբ՝ Բենիկ վարդապետի, օր. օր. Ովս. Տէր-Գրիգորեանի, Մանուկեանի, զ. գ. Բ. Ա. միլիտանի, Ի. Ամիրջանի, Ամիրջանի, Բրոյաւ, Անա. Մայիլեանի, Յովհ. Թումանեանի, Ս. Քախանակեանի, Երզնկի խմբի՝ ղեկավարութեամբ և Մարգարեանի և լորանուող խմբի:

ՍՈՒՏԲԸ ԹԱՏՐՈՆԻ ԴՈՆԻՑ
Տոմարիները նախօրոք ծախուած են Հայ Ժողովրդական Կուսակցութեան բերքում (Головинск. № 25), առ ժ. 10—8, Առեարական բանկում առ ժ. 11—1 և Պարիզի մերկայի խանութում «Santo et Beute», (Аваровская ул.) առ ժ. 9-ից մինչև երեկ. ժ. 6-ը:

ՍԿԻՋԸ ԵՐԵՎԱՆԻ ԺԱՄԸ 7-ԻՆ 4—3
Յիսոր, առաւօտանս Կրոնի-ՈՎՈՒՄ՝ նշանակուած է Հայ ժամը 10-ին, Ուսանողական Կուսարական Միութեան անդամների

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Օրակարգ՝ 1) Վերաստուգիչ յանձնաժողովի ղեկուցումը անցեալ վարչութեան գործունէութեան մասին, 2) Ձեկուցում վարչութեան կիսամեայ գործունէութեան, 3) Կազմակերպական հարցեր և 4) Ընթացիկ հարցեր: 1—1

Բ Ժ Ե Կ Ա Գ Ե Տ

ԳՐ. Յ. ԳԱՆՈՒՍՏԵԱՆ

Նախկին ասիստէնտ Ժընի համարարանի կլինիկաների և սրտի. Oltamara-ի վնասարական հիւանդութիւնների մասնագիտական բուժարանի:
Ներքին և ԿԱՆԱՆԸ հիւանդութիւն. մասնազատ ՎԵՆԵՐԱԿԱՆ (ՄԻՃԻԼԻՍ), ներարտուան «060»-ի և «914»-ի, ՄԻՋԱՍԵՆՈՒԿԱՆ (ՀԻՆ և ՆՈՐ ՏՐԻ-ՊԵՐ և նրա կոմպլեքսները) և ԿԱՇՈՒԻ ցաւերի:
Եղեարարական կարիքն
Նշուողութիւնն ամեն օր, առաւ. ժ. 10-ից 1-ը, երեկ. 4-ից 6-ը, Կիրակի օրերը միմիայն ժ. 12-ից 1-ը, Կիրակայա, № 11, 100—89

Բ Ժ Ե Կ Ա Գ Ե Տ

Գ. ՄԵՅՐԱՐԵԱՆ

Նախկին ասիստէնտ Բերիլի և Մոսկուայի համալսարանների կլինիկաների Մասնազատ Երեւանի միասնորոշութիւնների—բոսիայի և սրտի. ընդունելութիւնը՝ իր բնագիտական և լայն ու էլեկտրոբուժական կարիքներու: Հեռագրութիւնը և բը-ժկութիւնը X հասարակութեանը: Ամեն օր, 9—1 և 5—8 ժամը երեկ. Բեչբուտովկայա փ., № 23: Հեռ. 7—96, 100—89

